

HOSPICE
Casa
Speranței

Scântei Speranță DE

Interviu Prof. univ. dr. Daniela Moșoiu - pionier al Îngrijirilor
Paliative în Europa Centrală și de Sud-Est

Ediția de iarnă vă prezintă:

- Interviu cu dna. Prof. univ. dr. Daniela Moșoiu
- Interviu cu dna. as. med Csilla Ardelean, coordonator nursing Departament Pediatrie Hospice Casa Speranței Brașov
- Articole interesante și informative
- Rubrica „Știați că?”

Interviu Prof. univ. dr. Daniela Moșoiu

Reporteri: Cristina & Andrei

Numele dvs este sinonim cu dezvoltarea serviciilor de îngrijire paliativă din România. Ne puteți spune ce v-a inspirat, cum a apărut această idee de a iniția și dezvolta aceste servicii?

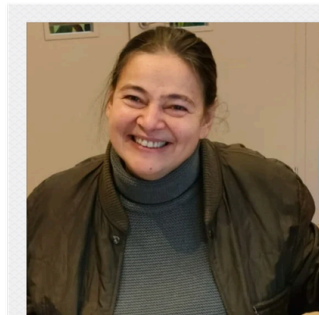
Poate că e prea ambițios să spun că e similar. Sigur că am contribuit la dezvoltarea serviciilor de îngrijiri paliative în România și trebuie să fiu foarte modestă și să recunosc că în momentul în care m-am angajat să lucrez în HOSPICE, am promis că voi sta trei luni și, iată, sunt de peste 30 de ani. Ca atare, atunci când am venit, nu am știu exact la ce mă angajez să fac. Eu eram oncolog, și ca orice tânăr medic oncolog, m-am gândit că eu o să revoluționez și o să găsesc terapia pentru cancer și că eu voi zgudui munții și că dacă eu nu fac asta, n-o să facă nimeni.

După care viața mi-a dat un semnal că inteligența e ea bună, e importantă, dar că sunt multe alte valori și că, de fapt, în slăbiciune îți dai seama că acolo ești mai puternic. Și am avut în familie pe fițița noastră, Maria - ea este motivul pentru care eu sunt în paliatie și am vrut să ajut.

Nu știu dacă voi vă puteți imagina cum era în 1995... foarte greu să vă imaginați, oameni care aveau foarte puțin comparativ cu ce avem noi acum. [...] Chiar și dacă vă gândiți doar la mâncare și haine și servicii, dar poate eram mai uniți și mai calzi. Adică intram în casele oamenilor unde nu găseam oameni singuri, rar găseam oameni singuri, pe când acum intrăm în casele oamenilor și îi găseam singuri. Dar deviez.

Ideea a fost a lui Graham Perolls [... a se vedea interviul din nr. 2], iar eu m-am alăturat acestei idei și mi-am dat seama că pot să fac, pentru oamenii bolnavi să conteze, așa cum este viața lor cu boala, să fac să fie mai bine și poate, poate, așa, un pic să alin suferința, un pic să aduc un zâmbet, că vedeți că sunt așa o față mai zâmbitoare, un pic să aduc căldura acolo... și asta este important.

Am pornit cu îngrijirile la domiciliul și iubesc și acum îngrijirea la domiciliu, pentru că mi se pare - vedeți, voi sunteți aici și m-ați primit ca și în casa voastră, m-ați primit în casa voastră - când te duci la domiciliu este același lucru.

"De la voi și de la Măriuca mea am învățat ce înseamnă doriința asta de a răzbi, de a fi, de a conta și bunătața...
Dr. Daniela Moșoiu

Vezi multe lucruri, vezi familia, vezi pe cei dragi, vezi dacă unul se uită urât, vezi dacă au nevoie, dacă sunt săraci, vezi dacă au nevoie și material, vezi după cum se țin de mână, dacă e apropiere. Acolo vezi foarte multe lucruri! Și așa am început cu îngrijirea la domiciliu și după aceea mi-am dat seama că nu e destul, pentru că sunt momente în care la domiciliu sunt crize și nu le poți rezolva și ai nevoie să fie cineva, 24 de ore din 24, lângă tine, sau ai nevoie să fii pentru că o familie a obosit și ai nevoie să fie altundeva.

Și așa s-a născut ideea de a construi acest centru, care acum e renovat, și vedeți, e frumos, dar frumos a fost și atunci când s-a deschis, în 2002. Și alt lucru care a mai devenit evident, a fost acela că eram prea puțini, noi eram o mână de oameni; eu când m-am angajat am fost a zecea persoană angajată a acestei instituții, HOSPICE Casa Speranței din Brașov.

Și nevoia era foarte multă. Și atunci tot Graham a venit cu ideea să facem și educație, să îi învățăm și pe alții. Să le dăm și altora undița. Că știți, degeaba tot dai pește, dacă nu dai undița, la un moment dat, nu vei mai avea pește de dat. Ce-ar fi să le dăm altora undița? Și așa a apărut și ideea educației și să construim și Centrul de Studii de pe strada Piatra Mare, care funcționează și acum.

Iar după aceea, treptat, au apărut ideile. Când s-a construit aici unitatea cu paturi, s-a construit și centrul de zi ș.a.m.d. S-a văzut că e nevoie să lucrăm și cu alții și, mai ales cu cei care ar trebui să fie responsabili de cum arată sănătatea noastră... pentru că mergeam la pacienți acasă și aveam nevoie de medicație pentru durere.

Și, ca să își ia rețeta, trebuia familia să meargă cu hârtia aceea la oncolog; oncologul îi dădea o autorizație, cu ea se duceau la Direcția de Sănătate Publică, puneau ștampilele, după aceea se duceau la medicul de familie, care putea fi la 100 de km (dacă erau din Victoria, de exemplu). Și după aceea veneau aici, la Brașov, să-și ia rețeta, dar dura două, 3, 4 zile până să ia un simplu medicament de durere... și asta era foarte complicat și mult prea limitat; și ne-am zbatut să schimbăm și legi și cam asta a fost.

Ce urmează? Încotro credeți că se vor îndrepta direcțiile de dezvoltare ale acestor servicii? Ce viziune aveți în privința acestora?

Voi ce credeți că ar fi nevoie să fie? Vă întreb așa pentru voi, să fie aceste servicii pentru voi, ca tineri, ce ar fi nevoie? Voi ce ați vrea, apropo de lucruri ca viziune pentru viitor și dezvoltarea serviciilor? Sigur că noi avem aici un model în Brașov și ne-am dat seama chiar în acest model că sunt unele lucruri care lipsesc. Am gândit de exemplu serviciile pentru copii și adulți. Între copii și adulți este o perioadă de tranziție, care este tinerețea și unde practic chiar ca legislație, nu este clar spus, menționat.

Adică voi cui aparțineți? Aparțineți aici, Pediatriei, unde știți și unde aveți deja niște prieteni, aveți deja niște relații, sau aparțineți acum unității cu paturi adulți? Asta dacă vorbim de serviciul medical. După aceea, partea asta care, într-adevăr, este o problemă, este lucrul cu comunitățile și cu populația... pentru că, uneori pentru oameni e foarte greu să înțeleagă ce se întâmplă și care sunt nevoile pentru cei care nu intră, să zic eu, în medie, în tipar, în standard.

Nu știu că standard e aiurea, că, de fapt, Dumnezeu nu ne-a făcut așa după un papuc pe toți, că ne-am plictisi să ne uităm unii la alții, să arătăm toți la fel. Dar în societate oamenii poate nu știu cum să reacționeze... și se dau legi... e o lege care îți permite, vă permite să faceți ceva. Și ce dacă e legea aceea? De fapt, oamenii trebuie să o implementeze. Și eu cred că lucrul ăsta cu oamenii e foarte greu și nu merge așa ușor....

Și chiar și inițiativele voastre cred că vor contribui. Să arate altă față a ceea ce este, de fapt, ceea ce-și imaginează oamenii despre el, tânărul care e în Hospice. Nu cred că și-l imaginează ca făcând un interviu, nu cred că și-l imaginează așa. Trebuie și asta să fie vizibil. Ca viziune, ce cred eu că e important, este să menținem această paliativă ca parte a comunității.

Mi se pare că se medicalizează foarte mult. Că va deveni un serviciu medical, ca orice alt serviciu medical. Ori aici e vorba de viața unor oameni care, da, au și probleme medicale, dar au și probleme sociale, au și probleme emoționale și spirituale... și totuși, ei sunt în viața lor, în trăirea lor, în dezvoltarea lor.

[...] În primul rând sper să existe servicii și să existe oameni care să dorească să le facă așa, ca paliativă, în toată țara asta. Sper asta. Pentru că noi ne plângem că aici lipsește asta, asta și asta. Dar gândiți-vă că, de exemplu, dacă mergem în Vâlcea sau dacă mergem undeva în Oltenia, nu e nimica. Tinerii ca și voi, nu știu unde ar putea sta. Dacă ar sta acasă sau n-ar sta nicăieri. Pacienții sau oamenii mai în vârstă, ca cei pe care îi vedem jos, în secție, sau care îi vedem în centru de zi, ar fi acasă cu familia sau fără nimeni și, poate, unul dintre ei ar urla în durere.

Și poate medicul de familie ar veni și i-ar mai da un Algocalmin, pentru că i-ar fi frică să facă ceea ce trebuie. Sper să se profesionalizeze chiar și colegii mei și să știe practic ce să facă pentru ca să aline suferința, pentru că e un rol pentru fiecare. Cred în continuare în educație, cred că ne trebuie servicii, cred că trebuie să vă avem și să avem cuvintele și vocea celor care beneficiază alături de noi.

Sunteți unul dintre "părinții" HOSPICE Casa Speranței. Cum vedeți creșterea acestui copil?

Acest copil a ajuns deja tânăr, e adult! A fost tânărul rebel, este adultul care știe ce să facă! Și eu ca mamă și tată, ce trebuie să fac? Să-l sprijin și să-i dau voce și să-l las să crească mai departe! A fost o creștere și cred că și voi știți, HOSPICE Casa Speranței a crescut așa de mult!

Dacă stau să mă gândesc, în '95 eram a 10-a persoană care lucra în Hospice. Acum HOSPICE-ul are peste 300 de oameni care lucrează aici. Deci asta apropo de magnitudine! Atunci eram câțiva și mergeam la domiciliu. Acum avem un sediu aici, avem colegi care fac îngrijire la domiciliu în Făgăraș, la Zărnești, avem la București, la Adunații Copăcenii. Deci cred că este un adult care crește foarte repede, foarte repede și, Doamne ajută, să fie matur pe măsura acestor multiple roluri pe care le are!...

Știți, eu fac partea aceasta de educație foarte mult și mă întreabă cei care vin și fac cursurile – ”Dar nu vreți să deschideți și la Cluj? Și la Galați?” Adică dacă ar fi după nevoie și după cum ne văd oamenii pe noi, ei cred că acest HOSPICE ar putea să aibă rămurile în fiecare oraș din țară. Dar asta nu este posibil, din păcate...

Cred că trebuie să consolidăm și să putem să întreținem ceea ce avem. Și vedem acum, apropo de ce avem nevoie aici, că Primăria Brașov ne-a dat un teren aici, aproape, să putem să construim un nou HOSPICE sau o parte din servicii să le transferăm acolo. Și asta pentru că spațiile nu ne mai ajung - apropo de multe solicitări pentru internare, pentru colegii mei care oferă îngrijiri la domiciliu, etc.

Adică ne trebuie și partea asta de dezvoltare, dar dincolo de clădiri, văd și dezvoltarea oamenilor. Pentru că așa cum ziceți, fără oamenii inimoși care să facă treabă, clădirea până la urmă e frumoasă, dar rămân niște ziduri.

Adică între noi, relațiile și oamenii care să creadă și să facă ce trebuie, cred că sunt importante. Asta văd, în creșterea acestui copil văd și partea asta de dezvoltare, ca parte fizică, spații, clădiri, dar văd și partea asta de dezvoltare a oamenilor și de a aduce oameni care să creadă în ideea asta și cărora să le pese, să facă cu suflet. Cred că acesta e cel mai valoros lucru pe care îl puteam face.

Sunteți cunoscută și ca profesor la Facultatea de Medicină din cadrul Universității Transilvania din Brașov. Cum este să predați studenților masteranzi despre Îngrijirile Paliative?

Frumos, frumos. Îmi place. Îmi place, pentru că eu cred, că, întotdeauna, dacă știi ceva și îi spui celui de lângă tine, nu sărăcești! Dimpotrivă, înveți! Iar masteranzii mei vin din toată țara și sunt, cum să vă spun, de la tineri, adică unii care abia au venit de pe băncile facultății, la oameni cu multă experiență. Și e foarte frumos într-un grup, la diferite discipline, să înveți să ai entuziasmul unuia și înțelepciunea altuia și să-i vezi așa că ei vin cu idei... Și după aceea să-i vezi așa cum se entuziasmează și toți vor să vină, să viziteze, să vadă...

Că știți una e, dacă vorbești, ascuți, dar dacă și vezi, chiar se poate... da, chiar se poate! Simțim cum oamenii ăia lucrează împreună! Am bucuria asta. Simt că împărtășesc ceva din mine ... cumva, așa se zice, dacă ai o lumină să n-o ascunzi sub un tufiș.

Și simt că... și primesc, și primesc foarte multe înapoi... Și oamenii aceștia termină, după doi ani, unii merg și încercă să facă la ei servicii, alții pur și simplu aplică în job-ul lor de zi cu zi. Dar sunt unii care, se întorc înapoi și zic "ne dorim să ne întâlnim iarăși, iarăși să reținem bucuria aceea de a fi împreună." Se crează comunități. Cu acești masteranzi, simt că noi creăm această comunitate a paliativei.

Cum se îmbină munca acesta a dumneavoastră de medic, profesor, mentor cu viața de familie? De unde găsiți resurse pentru atât de multe domenii în care activați?

Nu e nimeni inepuizabil.... și asta am simțit-o acum mai recent. Noi avem senzația că noi le avem pe toate, dar eu sunt o persoană credincioasă și de fapt îmi dau seama că atât timp cât e trupul Lui Dumnezeu cu tine, tu crezi că tu faci, dar de fapt e Lumina și Forța aia care te împinge înainte și când nu mai e, simți.

Și mai e un lucru care, la noi, e foarte acut. Jos, uneori, când spun jos, mă refer la secția de adulți, și mă refer la lucrul cu adulții, lucrând cu adulții aveam mereu sentimentul ăsta că dacă nu fac acum, mâine e târziu, că trebuie ACUM să fac! Și asta este și bine, pentru că te obligă, dar și rău pentru că e o presiune mare și trebuie la un moment dat să dai lucrurile, să așezi lucrurile și uneori nu le poți face pe toate.

Ați pomenit acum un minut de copiii mei, am patru copii.... și unul dintre ei îmi zice ”știi mami, dar tu trebuia să te duci acolo, trebuia să fii acolo!”, da, dar când erați bolnavi, eram lângă voi”... adică, nu poți să fii peste tot... undeva, mai lași, mai sacrifici... poate uneori am sacrificat familia, dar copiii mei sunt niște copii, zic eu, foarte responsabili, tocmai pentru ceea ce au văzut și sunt copii foarte deschiși și foarte inimoși; și poate că Dumnezeu a dat copiilor mei ceea ce am dat și eu...

Băiatul meu cel mare termină acum facultatea de medicină... a avut în anul șase, la Pediatrie, la stagiul, o doamnă care voia să-i învețe o manevră la un copil, s-a purtat destul de urât cu copilul, în condiția în care copilul era foarte speriat și nici nu înțelegea exact ce i se întâmplă; și fiul meu a luat copilul în brațe și a zis ”nu vrem să învățăm așa, nu vrem să învățăm asta”... și după aceea chiar a avut o discuție cu doamna și i-a zis ”eu știu ce înseamnă... mama mea lucrează în domeniu, am fost cu ea și nu cred că așa vrem să fim medici... ce ne-ați spus astăzi, ce ne-ați arătat astăzi nu este medicină”...

Și de asta zic, sunt mândră că văd, că în ciuda acestor lucruri, partea asta de deschidere și bunătate am dat-o familiei, chiar dacă timpul l-am dat mai mult aici, HOSPICE-ului....

Cred că am avut și foarte, foarte mulți oameni cu care am lucrat, adică ce s-a întâmplat în HOSPICE nu s-a întâmplat datorită unui om... s-a întâmplat datorită fiecăruia... că se întâmplă acum: eu, sau altădată Mălina, sau altădată Nicoleta sau altădată Mirela... eram în față, dar de fapt e o echipă.. și cred că așa s-au putut face multe lucruri, prin fiecare din noi... și sigur, din când în când, unii am mai stat în lumina reflectoarelor, dar nu asta cred că era important...

De-a lungul timpului ați fost distinsă cu numeroase premii și ați primit recunoaștere națională și internațională. Există vreun premiu care vă este mai aproape de suflet?

Da, în general, mi se pare că premiile sunt o recunoaștere, dar cumva nu pot să spun că nu te bucuri ... sunt diferite bucurii... m-am bucurat foarte mult recent..... Am avut acum, și a fost chiar o surpriză pentru mine, recent la Sinaia am primit din partea colegilor premiul pentru 30 de ani de activitate în HOSPICE... și cumva premiul de recunoaștere a ceea ce am contribuit aici... Ce m-a bucurat de fapt foarte mult. ..premiul ca premiul, dar cred că ce m-a bucurat au fost mesajele de la colegi, faptul că s-au străduit, ceea ce au spus despre relația noastră... asta m-a bucurat... și cumva am simțit că da, am contribuit și am lăsat, așa, cumva, o amprentă în viața fiecăruia... nu știu dacă recunoașterea e așa și nu știu dacă am așteptări ca acestea de recunoaștere neapărat... dar, cred că relațiile mă bucură și mă bucură învierea acestor relații și mă bucură să simt că aparțin. Am primit anul acesta și de la Asociația Europeană de Ingrijiri Paliative premiul pentru toată munca mea de o viață, pentru paliatie în România și a fost emoționant și a fost iarăși sentimentul acela că da, uite acolo, a rămas un pic de bine în urmă. Cred că asta mă bucură.

Vă mulțumim!

Și eu vă mulțumesc! Și vouă și ce ne învățați voi. Vreau să vă spun că una din poveștile care mi-a rămas în memorie este povestea lui Petre; probabil nu știți despre el. Petre a fost un băiețel care era surdomut și bolnav; și care avea cei mai frumoși ochi și cea mai caldă inimioară. Dacă noi făceam ceva pentru el, el nu putea nici să ne scrie, nici să ne spună. Dar ne mulțumea cu ochii lui și cumva mai multă mulțumire și recunoștință la un om eu n-am văzut, cum am văzut la Petre. Am avut un poster mare cu el exact în fața ușii mele. Și mă bucuram în fiecare zi să îl văd... și privindu-l, îmi aduceam aminte că de fapt, pentru orice lucru mic trebuie să fiu recunoscătoare și mulțumitoare. Deci învățarea și dăruirea, să știți că nu sunt numai dintr-o parte. De la voi și de la Măriuca mea am învățat ce înseamnă dorința asta de a răzbi și de a fi și de a conta și bunătatea. Și bunătatea...

”Pentru mine, tu, Daniela Moșoiu, ești expresia visului materializat al unui sentiment al interesului social cum rar vezi; numele tău este sinonim pentru empatie, compasiune, dăruire; ești omul care mută munții, omul căruia mulți dintre noi îi datorăm devenirea într-o specializare profesională profund umană”.

Anca Opriș, coordonator Centru de zi Copii

Vă mulțumesc, ție și colegii noastre, Csilla Ardelean, pentru contribuția la revista noastră și că ați făcut ca acești copii să vă vadă, să vă audă și să înțeleagă că dacă ei sunt astăzi aici, vi se datorează și vouă.

Anca Opriș

Istoria Crăciunului

Daria

Oare care este istoria Crăciunului? Și câți dintre noi știm cu adevărat cum a apărut el, împreună cu Moș Crăciun și brăduțul pe care îl împodobim în fiecare an?

Crăciunul este fără îndoială singura sărbătoare cu care am asociat multe tradiții încă din copilărie. Datorită acestei sărbători aducem magie în casele noastre prin împodobirea bradului, decorarea casei și prepararea prăjiturilor tradiționale de Crăciun. În biserici comemorăm nașterea lui Isus, așteptăm cu nerăbdare târgurile de Crăciun, cumpărăm cadouri, pe care apoi le lăsăm sub brăduț. Dar oare de ce facem toate acestea?

Conform datelor istorice, primul Crăciun a fost sărbătorit în jurul secolului al IV-lea. Cu toate acestea, nu este nicidecum singura sărbătoare pe care oamenii o sărbătoreau în trecut, în decembrie. Chiar înainte de nașterea lui Isus, oamenii se întâlneau pentru a sărbători solstițiul de iarnă. În Norvegia, sărbătoreau așa-numitul Yule, germanii de la acea vreme au celebrat gloria zeului Odin, românii sărbătoreau Saturnalia, timp în care se închinau lui Saturn, zeul agriculturii. Tot în această perioadă, românii se bucurau de Juvenalia, o sărbătoare dedicată copiilor, iar în data de 25 decembrie era celebrată nașterea zeului Mithra.

Adevărul este că în zilele când s-a născut creștinismul, nașterea lui Iisus Hristos nu era sărbătorită - sărbătoarea principală era Paștele, adică Învierea sa.

După ce veți citi Biblia, veți afla chiar că data concretă a nașterii lui Iisus nu era menționată. Cu toate acestea, se presupunea că ar fi trebuit să fie 6 ianuarie, momentul în care Biserica Ortodoxă sărbătorește Crăciunul.

În această perioadă în 24, respectiv 25 Decembrie, se sărbătorește Juvenalia. Schimbarea a venit atunci când Papa Iulius I, a decis în secolul al IV-lea că, pe 24 Decembrie vom sărbători Crăciunul, nașterea lui Iisus Hristos. Până în prezent, nu este într-un totu clar de ce a luat această decizie, dar istoricii presupun un lucru - papa dorea ca oamenii să acorde prioritate creștinismului în fața tradițiilor păgâne, sperând că, schimbând data credincioșii ar prefera nașterea Mântuitorului.

Până în anul 432 d.H., Crăciunul se răspândise în Egipt, iar în Evul Mediu, fiind sărbătorit de oameni din întreaga lume, lăsând în urmă sărbătorile păgâne. De atunci, nașterea lui Iisus Hristos este sărbătorită pe 24 Decembrie, iar data de 6 Ianuarie a devenit sărbătoarea Bobotezei. Cu toate acestea, nu toți conducătorii au fost complet de acord cu Crăciunul și au încercat să-l desființeze, lucru care la un moment dat s-a și întâmplat.

Puțini știu, de exemplu, că sărbătoarea Crăciunului a fost anulată de către conducerea Angliei în secolul al XVII-lea; este vorba despre Oliver Cromwell, omul de stat englez și liderul revoluției engleze. El și adepții săi au luptat împotriva catolicilor irlandezi și au anulat literalmente Crăciunul.

Din fericire, această perioadă nu a durat mult. În 1660, Carol al II-lea a urcat pe tron și a „restaurat” sărbătoarea, iar creștinii s-au putut bucura din nou după aproximativ 15 ani. Anularea Crăciunului s-a realizat și în Statele Unite. În America de Nord relativ proaspăt populată în 1620, nici măcar nu a fost adus Crăciunul.

Pentru o vreme, aceste sărbători au fost chiar interzise prin lege la Boston, deoarece americanii au refuzat să accepte ceva britanic și au ignorat Crăciunul chiar și după Revoluția Americană. Crăciunul a devenit sărbătoare publică oficială doar în data de 26 iunie 1870.

După toate aceste incidente sărbătoarea Crăciunului a redevenit populară, iar decorarea bradului de Crăciun a devenit o tradiție iubită nu doar de copii, ci și de către adulți.

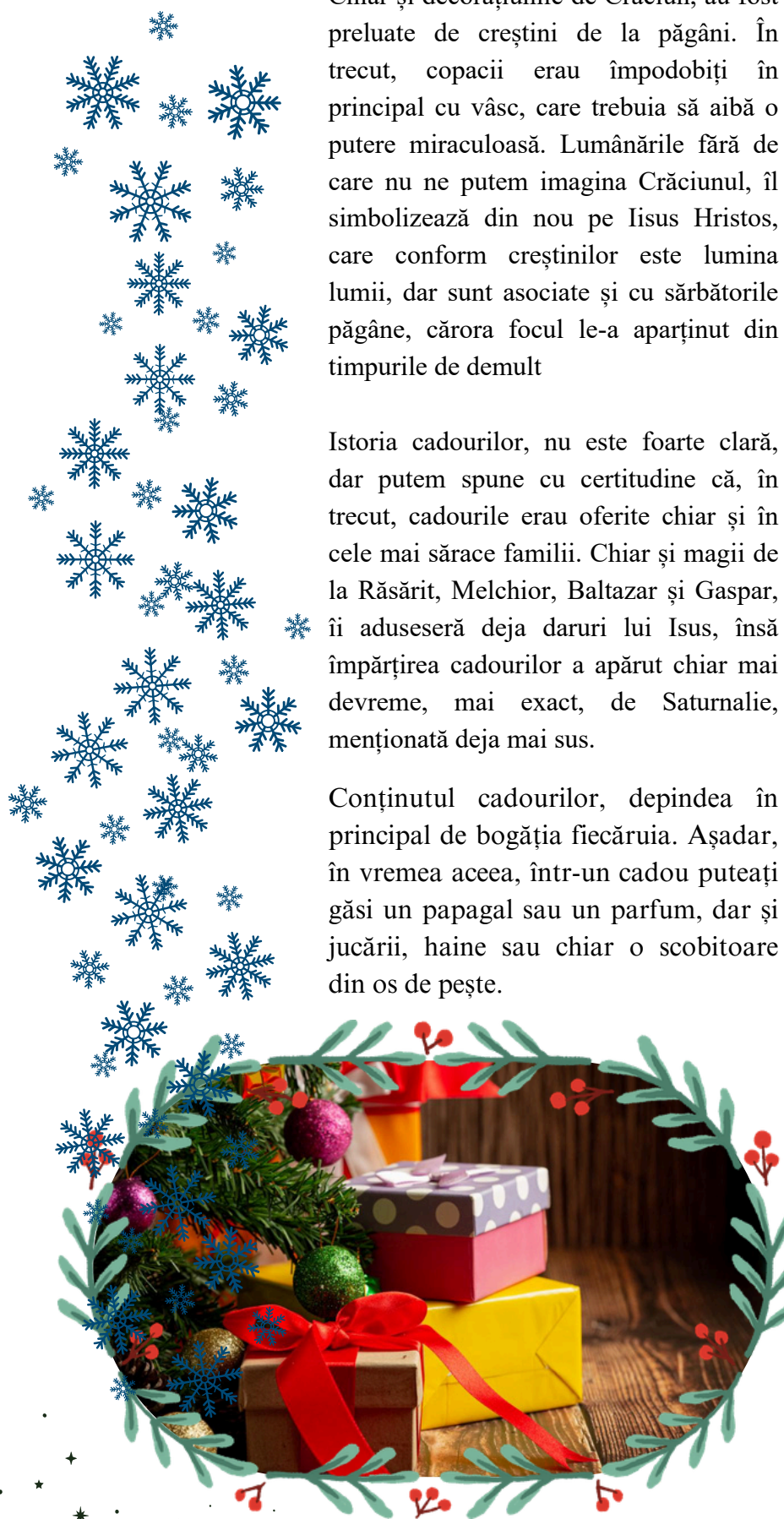
La fel ca sărbătoarea Crăciunului în sine, decorarea bradului are și el o istorie. Mulți vor fi surprinși de faptul că, bradul de Crăciun (deși termenul său nu a fost folosit până în secolul al XIX-lea) își are originea în venerarea păgână a copacilor.

Cu toate acestea, creștinii au adoptat această tradiție și au împodobit inițial copacii de foioase, în special stejarii. Abia în secolul al VII-lea Sfântul Bonifaciu a decis că ar trebui să împodobim bradul, deoarece acesta arată spre cer cu vârful său și seamănă cu forma Sfintei Treimi.

Chiar și decorațiunile de Crăciun, au fost preluate de creștini de la păgâni. În trecut, copacii erau împodobiți în principal cu vâsc, care trebuia să aibă o putere miraculoasă. Lumânările fără de care nu ne putem imagina Crăciunul, îl simbolizează din nou pe Iisus Hristos, care conform creștinilor este lumina lumii, dar sunt asociate și cu sărbătorile păgâne, cărora focul le-a aparținut din timpurile de demult

Istoria cadourilor, nu este foarte clară, dar putem spune cu certitudine că, în trecut, cadourile erau oferite chiar și în cele mai sărace familii. Chiar și magii de la Răsărit, Melchior, Baltazar și Gaspar, îi aduseseră deja daruri lui Isus, însă împărțirea cadourilor a apărut chiar mai devreme, mai exact, de Saturnalie, menționată deja mai sus.

Conținutul cadourilor, depindea în principal de bogăția fiecăruia. Așadar, în vremea aceea, într-un cadou puteai găsi un papagal sau un parfum, dar și jucării, haine sau chiar o scobitoare din os de pește.

Nici astăzi nu ne putem imagina Crăciunul fără cadouri. În părțile noastre, cadourile sunt aduse de Moș Crăciun, în alte părți de Santa Claus, tatăl Crăciun sau Ded Moroz. În Italia, cadourile sunt aduse de vrăjitoarea La Befana, iar în Norvegia sau Suedia, de către capra de Crăciun Julbukk.

Crăciunul are o istorie cu adevărat bogată, dar un lucru este sigur, este o sărbătoare a păcii, liniștii și a bucuriei, pe care o sărbătorim în cercul familiei și al celor dragi.

Vă dorim Sărbători fericite, pline de speranță și cadouri, dar mai ales multă fericire, sănătate și iubire!

Sursa: <https://www.jucariiteddies.ro/articole/istoria-craciunului/>

Sursă foto: <https://infinity.ro/blog/cadouri-de-craciun-pentru-parinti-simboluri-ale-aprecierii-ideale-pentru-momentele-placute-petrecute-in-familie/>
<https://eu.usatoday.com/story/life/2024/12/09/how-old-is-santa-claus/76499582007/>
<https://www.ciaoitalia.com/recipes/the-old-woman-befana-befana-la-vecchia>

La Befana

Santa Claus

Dragă echipă HOSPICE „Casa Speranței”,

Vreau să vă mulțumesc din suflet pentru tot sprijinul, profesionalismul, susținerea și grija pe care le oferiți cu o căldură și o omenie pe care nu le voi uita niciodată.

Munca pe care o faceți în fiecare zi schimbă vieți și aduce alinare acolo unde este cea mai mare nevoie. Pentru noi, a însemnat enorm.

Vă sunt recunoscătoare pentru tot și vă doresc din inimă multă putere, sănătate, inspirație și bucurii în tot ceea ce faceți. Să aveți parte de oameni recunoscători, de zile senine și de cât mai multe momente care să vă confirme că binele pe care îl faceți contează cu adevărat.

Cu respect și apreciere,

Ruxandra

Un Crăciun magic

Clement C. Moore

Era ziua de Crăciun, iar Toddy și Tita erau singure. Părinți plecaseră în oraș să-l vadă pe fiul lor mai mare care era bolnav. Au promis că se vor întoarce înainte de Crăciun, dar o zăpadă mare blocase căile ferate și bona lor se temea că vor sosi abia după seara de Ajun. Cât de neinteresantă urma să fie sărbătoarea fără mama și tata. Fetele erau singure în toată casa, doar cu bona și bucătăreasa lor. Se simțeau așa de plictisite, încât bona le-a lăsat să se joace și în salon, nu numai în camera lor, așa că au aranjat toate scaunele într-un sir, ca și cum ar fi fost vagoanele unui tren împotmolit în zăpadă. Tita era conductorul, iar Toddy era unul dintre pasageri. Pe când erau preocupate cu jocul, au auzit deodată o muzică ce străbătea din stradă, au alergat la fereastră și au văzut un băiețel afară, cântând și lovind cu palma o tobă mică.

-De ce e desculț? a întrebat Tita.

- Poate și-a atârnat de șemineu și pantofii, nu numai ciorapii, în așteptarea darurilor de la Moș Crăciun.

- Haide să deschidem fereastra și să-l întrebăm!

Dar fereastra cea mare era prea înaltă și fetele nu ajungeau la ea. Au reușit totuși să o deschidă cu bastonul tatălui. Băiatul le-a zâmbit, dar fetele nu puteau auzi ce zice, așa că

l-au chemat în casă și s-au grăbit să îi deschidă ușa din față. La început, cântărețului i-a fost frică să intre, dar după ce a atins cu tălpile sale înghetate covorul pufoș și călduros, a prins curaj și a înaintat pe coridorul elegant. Așezat pe un scaun, lângă foc, le-a povestit fetelor că numele lui era Guido, că venise din Italia, o țară mai călduroasă, și că era foarte sărac, atât de sărac încât nu avea nici încălțăminte. Le-a mai spus că mergea să colinde pe la porți ca să primească bani pentru mâncare. Avusese o zi destul de rea pentru că oamenii erau ocupați cu pregătirile și nu-l luau în seamă, așadar îi era tare foame.

- Sărman băiat! spuse Tita. Mama noastră e departe și

tocmai din acest motiv nu prea ne bucurăm de acest Crăciun, dar vom încerca să facem tot ce ne stă în putință ca tu să te simți bine. Așa că s-au jucat diferite jocuri și Guido le-a cântat. Apoi au luat masa împreună și bietul Guido a mâncat până s-a săturat

- Mă simt ca într-un basm! le-a spus el fetelor și parcă nu-i venea să creadă ce tocmai i se întâmplă.

Pe când serveau desertul, iată că ușa s-a deschis și în casă au intrat părinți. Trenul i-a adus până la urmă tocmai la timp. Erau foarte bucuroși să le vadă fericite pe cele două fete, așa că le-au îmbrățișat și le-au sărutat.

În acea seară, după ce și-a spus rugăciunea, Tita i-a zis mamei:

- Cred că am descoperit ceva important azi. Ori de câte ori te simți trist sau singur, dacă găsești pe cineva mai trist și mai singur decât tine și încerci să înveselești acea persoană, te vei simți mult mai bine.

Și într-adevăr aceasta e cea mai bună lecție de iubire a Crăciunului.

Putem fi siguri că micul Guido nu a mai răbdat niciodată de frig sau de foame din acea zi. Tocmai din acest motiv, mult timp după aceea, din când în când rostea visător: "A fost un magic!"

Interviu asistent medical Csilla Ardelean

Reporteri: Alexia & Daria

1. Ce v-a inspirat să vă alegeți profesia de asistent medical?

Profesia de asistentă medicală, cum știți și voi, este o profesie nobilă, unde lucrezi cu oameni, o profesie care cere răbdare, empatie și profesionalism. Mie întotdeauna mi-a plăcut să mă înconjur de oameni, să fiu alături de oameni și să ajut oameni. Fie că e vorba de bebelușii noștri sau, voi, copiii care veniți la centru de zi, ori internați. Deci întotdeauna mi-a plăcut să am grijă de oameni și această profesie simt că imi ofera o satisfacție, este locul unde pot să învăț tot timpul, pot să mă dezvolt, pot să colaborez cu colegii mei, e locul care mă împlinește și profesional și personal. Meseria asta e ceva ce nu poate să facă oricine. Și o meserie care simt eu că este potrivită pentru mine.

2. Cum ați ales să lucrați în Departamentul Pediatrie din HOSPICE Casa Speranței Brașov și de cât timp lucrați?

Înainte de HOSPICE, din 1997 până în 2001, am lucrat la Spitalul de Copii din Brașov și aveam niște prieteni care deja lucrau în HOSPICE. La Secția de Pediatrie, în momentul respectiv, exista numai îngrijire la domiciliu, dar cumva cunoscând acești oameni și auzind ceea ce fac ei (ei lucrau la adulți), mi s-a părut o oportunitate, mi s-a părut că ar fi ceva diferit față de spital. Aici e locul unde am și libertate să iau decizii. Pot să-mi desfășor activitatea într-un mediu extrem de prietenos. Mi se pare că e mare diferență, mi se pare că aici avem timp pentru fiecare în parte.

Csilla Ardelean

La spital era o muncă extrem de multă și pacienți foarte mulți. De multe ori, parcă nu aveai timp să te apropii de micii pacienți cum ți-ai fi dorit. Aici, în schimb, și cred că am avut norocul că am ajuns aici și că am fost acceptată aici. Când am văzut anunțul, am zis că îmi doresc să fac asta și venind de aici simt că mi s-a potrivit această alegere. Și a fost bine că am făcut acest pas. Din 2001, de 24 de ani imediat. Și eu, dacă îmi aduc bine aminte pe tine, pe tine te-am cunoscut cu mama ta la Spitalul de Copii.

3. Cum ați descrie echipa pe care o coordonați și în ce fel este ea specială?

Echipa pe care o coordonez eu consider că este alcătuită din oameni profesioniști. Există o colaborare frumoasă între acești profesioniști. Sunt oameni dedicați. Fiecare dintre ei are ceva unic, care ajută foarte mult la desfășurarea activității noastre în unitatea de paturi sau, în general în Departamentul de Pediatrie. Și ceea ce o face specială este faptul că reușim să colaborăm și în momente mai ușoare, dar și mai dificile. Și întotdeauna punem pe primul plan pacientul.

4. Ce tip de boli întâlniți și tratați?

Eligibil pentru a fi luați în evidență în departamentul nostru sunt copii cu boli incurabile sau limitatoare de viață. Avem foarte mulți copii. Majoritatea copiilor sunt cu boli neurologice, paralizii cerebrale, tetrapareza spastică sau flască, spina bifida, mielinomeningocel, hidrocefalie. Avem și copii cu fibroză chistică, copii cu insuficiență de organ, în general, boli oncologice destul de rare.

5. De ce ar trebui să vină părinții copiilor cu boli limitatoare de viață la HOSPICE?

HOSPICE nu este neapărat doar un loc de îngrijire. La HOSPICE am încercat întotdeauna să facem să fie cumva diferit, ca pacienții și părinții când vin aici să nu simtă că sunt în spital. Am încercat să fim alături de ei, să-i ajutăm în momentele lor și mai fericite și mai dificile. Pentru părinți cred că este important că, venind aici, pot să fie mai mult părinți decât îngrijitori. Știți bine că un copil cu o boală incurabilă necesită atenție 24 ore din 24. Pe lângă asta mămicile, în general, au și altceva de făcut acasă, de întreținut o casă, de avut grijă și de frați. Venind aici cumva le luăm această povară de pe umerii lor și rămân aici concentrate pe copii lor, dar fără ca să fie îngrijorate și de alte aspecte ale vieții în general.

6. Care a fost cea mai dificilă experiență trăită aici? Există un caz anume care poate fi apreciat ca o experiență dificilă, care ar impresionat echipa de la Pediatrie?

Am avut un caz special, un băiețel de un an și opt luni cu tumoră cerebrală, un copil fără aparținători, care s-a degradat extrem de repede. Înainte să veniți voi la HOSPICE, nu știu exact în ce an, împreună cu doctoarea Șerban Andreea medicul secției, ne-am dus la Miercurea Ciuc cu intenția de a-l prelua în serviciul nostru... Medicii din acel spital au decis în momentul respectiv că nu îl mai pot ține. Copilul avea externarea gata făcută și am luat decizia să-l aducem aici; a fost internat 3 zile și a murit la mine în brațe, într-o vineri dimineață. A venit aici și a murit aici... a plecat în liniște...în brațele mele...

7. Sigur că, într-o carieră atât de lungă și de bogată, au fost și momente frumoase. Ne puteți oferi o scurtă poveste a unui caz fericit sau un eveniment remarcabil la care ați participat?

Cazul nostru fericit... îl cunoașteți cu toții pe Florinel, care din punctul meu de vedere a fost și este, un succes al echipei; cumva, cu atâta îngrijire și atâta grijă din partea colegilor de la unitatea cu paturi, a ajuns să trăiască suficient de mult încât să aibă acces la tratamentul nou și Florinel în momentul acesta este chiar bine. Nu se mai internează atât de des în Spitalul de Copii. Deci, este acasă, cu familia lui și ne vizitează, vine la Centrul de Zi și parcă a înflorit de când are acces la tratamentul nou.

Îți mulțumim că ai luat parte la interviul nostru, Și mulțumim că, de atâția ani ești alături de noi și ne susții cu tot ceea ce poți.

Ce aș vrea să vă zic, apropo de acești părinți... cu colegile mele îngrijim acești copii 12 ore și plecăm acasă. Deci, din punctul meu de vedere, oricine vă îngrijește, că sunt părinți, că suntem îngrijitori, din punctul meu de vedere, merită statuie. Fiecare mămică, fiecare apăsător, fiecare îngrijitor care are grijă de voi, pentru că nu este ușor să stai alături de un copil bolnav, de un adult bolnav, zi de zi. Să renunți la tine ca om, ca să oferi copilului tău tot ce are nevoie. Deci, tot respectul pentru părinții voștri, aparținătorii și îngrijitorii voștri.

Rețetă de Crăciun - biscuiți cu vanilie și glazură de ciocolată

Ingrediente

- . 300 gr. făină pentru toate folosințele (tip 550)
- . 1 linguriță praf de copt
- . 250 gr. unt
- 100 gr. zahăr
- 1 Ou
- . 1 pliculet zahăr vanilat

Pentru glazura de ciocolată

- 200 gr. ciocolată
- 1 linguriță unt

• Incepeți rețeta, topind untul. Turnați untul topit în bolul de la mixer, adăugați zahărul și oul și amestecați bine compoziția până când se albește și devine pufoasă. Adăugați treptat făina, praful de copt, zahărul vanilat și continuați să amestecați. Odată ce obțineți un aluat moale, îl scoateți din bolul mixerului.

• Cu ajutorul unui sucitor pentru aluat faceți o foaie de aproximativ 12 cm grosime. Dați biscuiților de Crăciun forma dorită. Acoperiți o tavă cu hârtie de copt și puneți în ea biscuiții. Coaceți în cuptorul preîncălzit la 180 de grade, timp de aproximativ 10-15 minute. Odată ce s-au copt îi scoateți din cuptor și îi lăsați să se răcească.

• Topiți ciocolata în baie de aburi, adăugați untul și amestecați până când se încorporează ingredientele.

• Așezați pe masa de lucru hârtie de copt și înmuiați biscuiți până la jumătate în ciocolata topită. Lăsați biscuiții pe hârtia de copt timp de 2 ore, până când se întărește ciocolata. Așezați Biscuiții de Crăciun cu vanilie și glazură de ciocolată pe un platou și serviți.

Moș Nicolae

Ilie

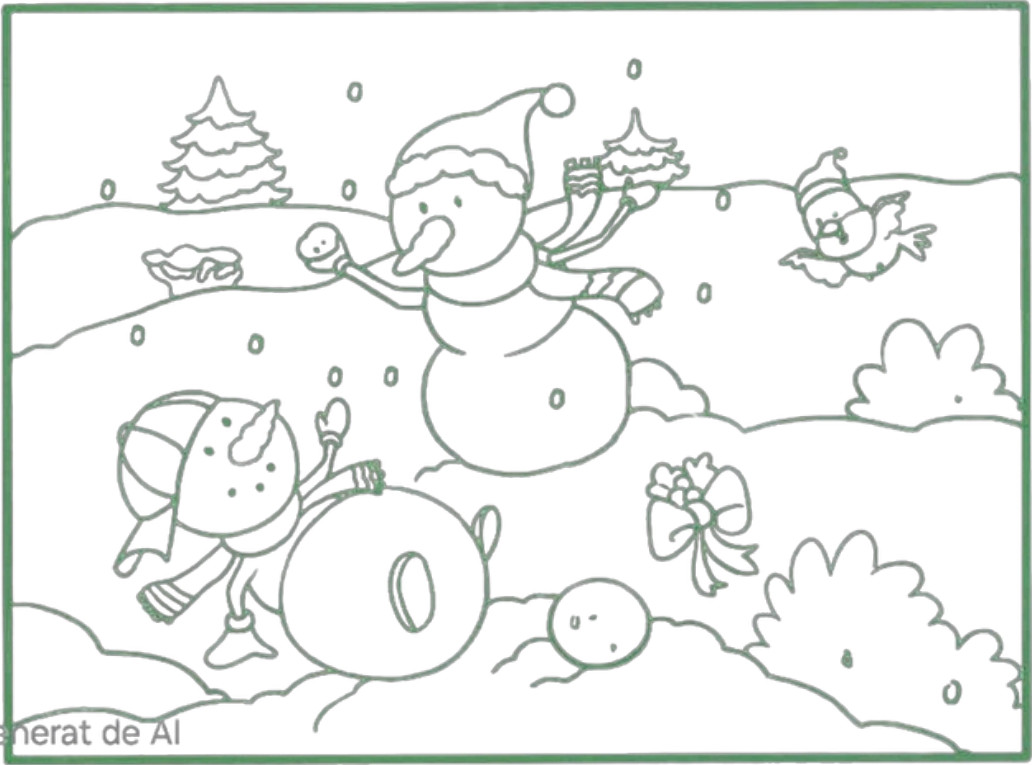
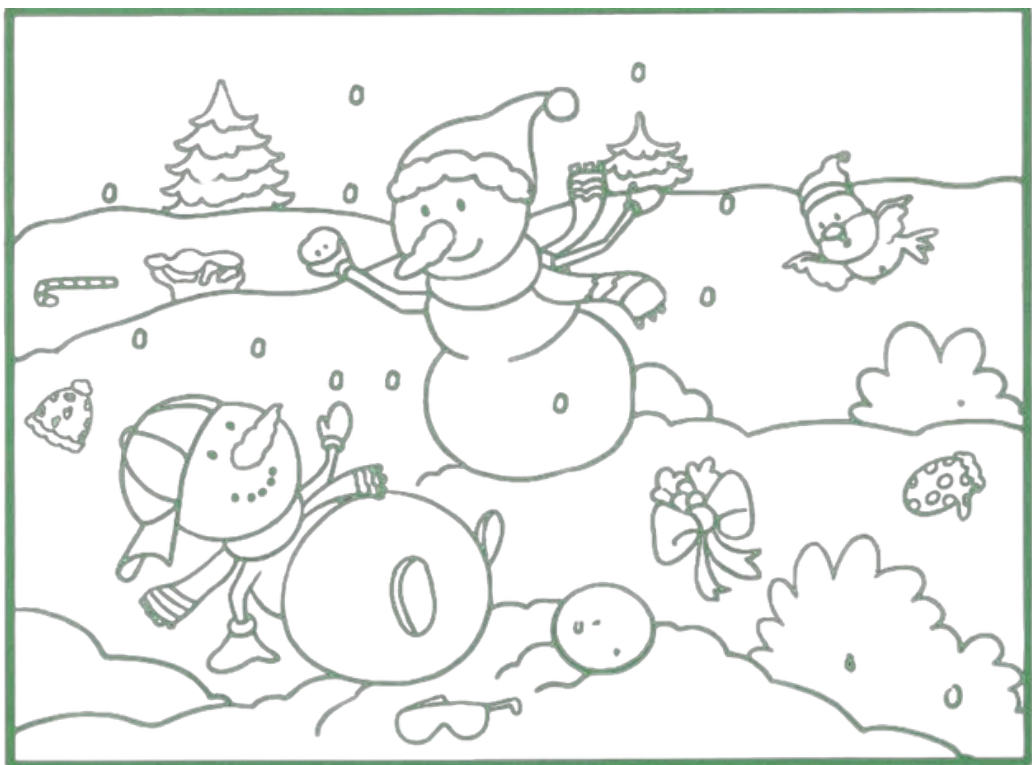
Una dintre sărbătorile mele preferate, ca de altfel pentru toți copiii, este Sf. Nicolae, care se sărbătorește în fiecare an pe 6 Decembrie. Moș Nicolae a fost un episcop creștin al orașului grecesc Myra din Asia Mică în timpul Imperiului Roman. Legenda lui Moș Nicolae se petrece în secolul IV când el ajută trei fete din orașul său aflate la vârsta măritişului. În prima seară, Sf. Nicolae strecoară pe furiș o pungă plină de monede de aur în casa lor. Se spune că a aruncat punga pe geam sau pe horn, iar aceasta a căzut într-o șosetă a fiicei mai mari lăsată la uscat lângă vatră. În cea de-a doua noapte, situația s-a repetat și pentru a doua fată. Nicolae a lăsat o a doua pungă de aur, asigurându-i și ei zestrea. În a treia noapte, tatăl fetelor era hotărât să afle cine era binefăcătorul lor misterios. Așa că, în noaptea în care trebuia să se mărite și cea mai mică dintre fiice, bărbatul a stat la pândă, așteptând în secret. Nicolae a venit cu a treia pungă de aur. Văzând ușa închisă, el s-a urcat pe acoperiș și a aruncat punga pe horn, unde a căzut direct în gheata mezinei. Tatăl l-a văzut pe Nicolae și a căzut în genunchi, mulțumindu-i. Nicolae l-a rugat însă să păstreze secretul, dorind ca slujba lui să fie cunoscută doar de Dumnezeu.

Această poveste este cea care stă la baza multor tradiții moderne:

- Cadourile Secrete: Moș Nicolae nu se arată niciodată, ci lasă daruri în taină, simbolizând generozitatea dezinteresată.
- Ghetele și șosetele: Obiceiul de a lăsa dulciuri și bani în ghetuțe (sau ciorapi) provine de la locul în care au aterizat pungile de aur.
- Protectorul: Sfântul Nicolae este considerat, în special, ocrotitorul copiilor și al fetelor sărace.

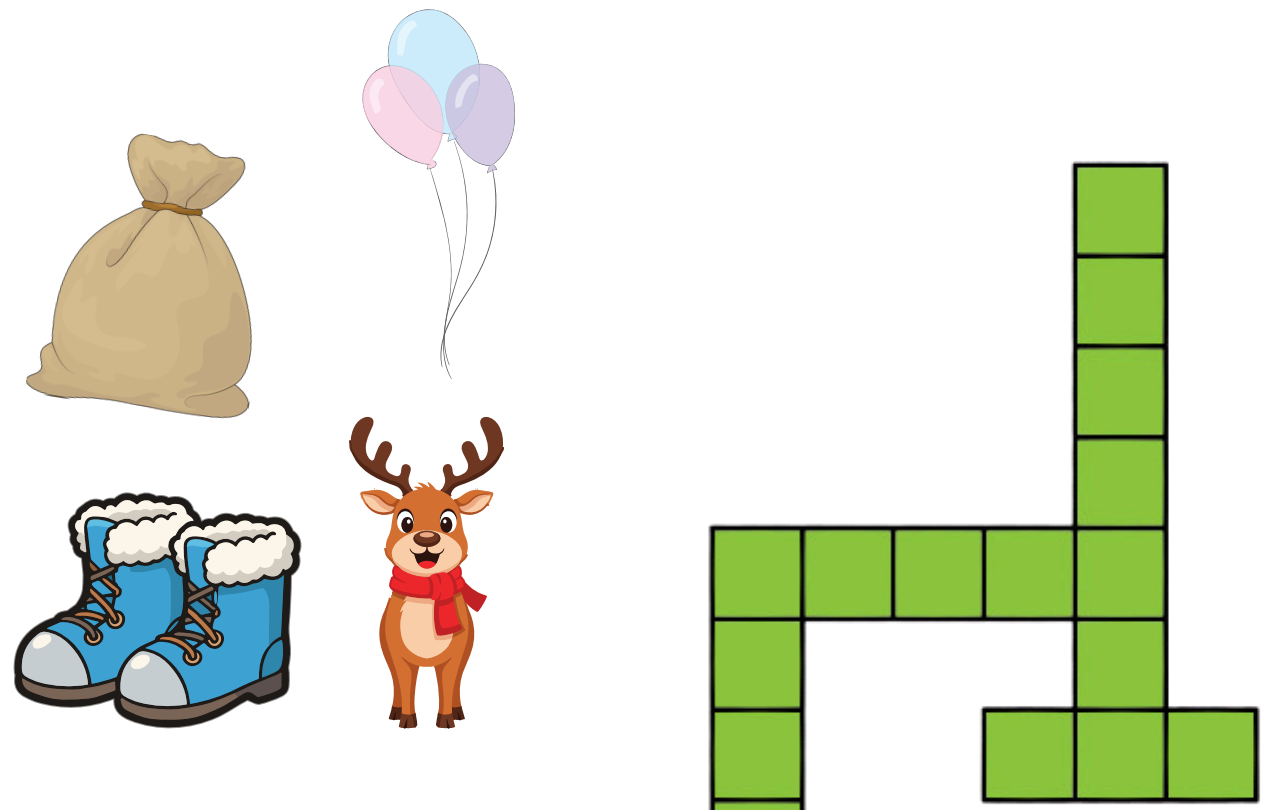

Jocuri distractive - diferențe & rebus

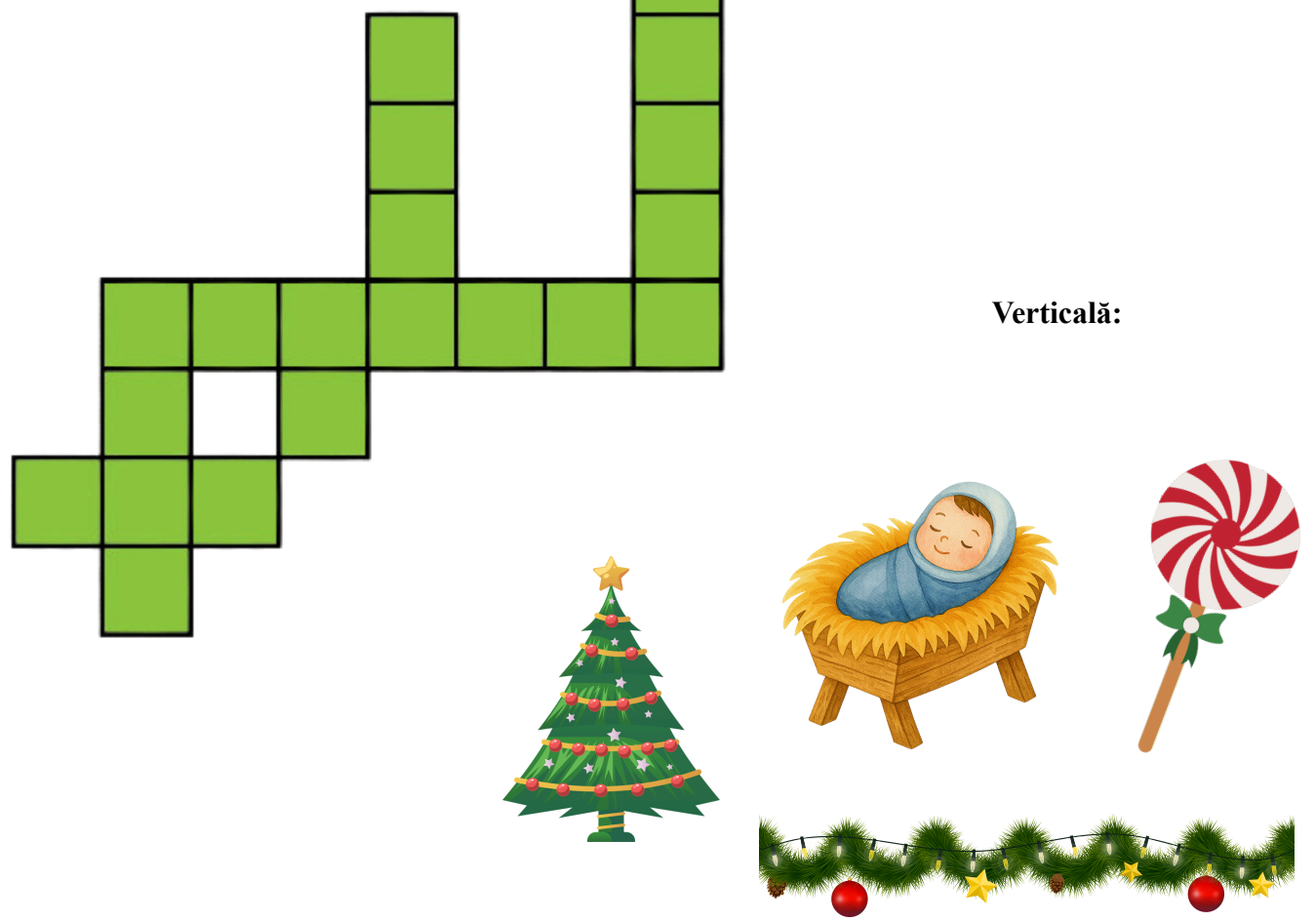

✦ Conținut generat de AI

Orizontală:

Verticală:

Știați că?

Târgurile de Crăciun au devenit, în ultimii ani, o tradiție în majoritatea orașelor mari din țară, oferind o experiență unică, delicii culinare, o atmosferă festivă, concerte tematice și se constituie în sine un loc ideal pentru a sărbători Crăciunul în România.

Iată cele mai populare târguri de Crăciun din România, unde poți experimenta magia sărbătorilor în anul 2025:

Târgul de Crăciun din București (Piața Constituției)

Perioadă: 29 noiembrie – 28 decembrie 2025

Atracții: Brad uriaș, spectacole de colinde, vin fiert, și peste 100 de căsuțe cu produse tradiționale. Este cel mai mare târg din România, atrăgând anual peste un milion de vizitatori.

Târgul de Crăciun din Sibiu (Piața Mare)

Perioadă: 14 noiembrie 2025 – 4 ianuarie 2026

Atracții: Atmosferă feerică, produse artisanale, patinoar și un brad de Crăciun impresionant. Este recunoscut internațional pentru farmecul său.

Târgul de Crăciun din Cluj-Napoca (Piața Unirii)

Perioadă: 21 noiembrie 2025 – 1 ianuarie 2026

Atracții: Decor spectaculos, atmosferă caldă, și activități pentru toate vârstele.

Târgul de Crăciun din Brașov (Piața Sfatului)

Perioadă: 24 noiembrie – 26 decembrie 2025

Atracții: Căsuțe cu produse tradiționale, brad de Crăciun și activități pentru copii.

Târgul din Piața Sfatului atrage turiști cu iluminat festiv și preparate tradiționale, oferind o atmosferă de sărbătoare.

Târgul de Crăciun din Craiova (Piața Mihai Viteazul)

Perioadă: 1 decembrie – 24 decembrie 2025

Atracții: Produse artisanale, vin fiert și un brad de Crăciun decorat.

Târgul de Crăciun din Craiova a reușit performanța extraordinară de a câștiga locul I în competiția Cele mai frumoase târguri de Crăciun din Europa 2025-2026, organizată de European Best Destinations — cea mai vizitată platformă turistică europeană și partener oficial al Comisiei Europene pentru turism.

Târgul de Crăciun din Sibiu (Piața Mică)

Perioadă: 15 noiembrie 2025 – 4 ianuarie 2026

Atracții: Activități pentru copii, produse tradiționale și un patinoar.

Târgul de Crăciun din Bacău (Piața Tricolorului)

Perioadă: 1 decembrie – 24 decembrie 2025

Atracții: Produse tradiționale, brad de Crăciun și activități pentru întreaga familie.

Sursa: www.getyourguide.com
www.booking.com

*Țin să mulțumesc tuturor
cadrelor medicale și celor de la
Centru de Zi copii, și nu
numai, pentru ajutorul
dat fiicei mele, Carmen, și
chiar și mie, mama ei.
Cu multă stima și respect,
Carmen și Manu*

*Suntem familia David și vrem să
mulțumim personalului medical
de la HOSPICE Casa Speranței
din Brașov, pentru tot suportul
medical, psihologic de care am
avut parte în toți anii, dar mai
ales pentru grija ce le-o poartă
copiilor și tinerilor când sunt
internați. Sunteți o
binecuvântare pentru noi și vă
mulțumim din suflet. Alex și
mami.*

*Mulțumesc frumos întregii echipe HOSPICE
pentru dragostea, empatia, sprijinul medical,
emoțional, psihologic, dăruirea, grija și răbdarea
cu care sunteți alături de pacienți și familiile lor.
Sprijinul dumneavoastră înseamnă enorm. Prin
profesionalismul și dăruirea dumneavoastră
aduceți alinare, demnitate, liniște acolo unde
este cea mai mare nevoie.*

*Vă doresc sănătate, putere de muncă în
continuare, în tot ceea ce cuprindeți, în toate
planurile și domeniile vieții.
Felicitări, Respect întregului personal
HOSPICE Casa Speranței
Sărbători binecuvântate!
Ilona Balog*